Prima instanță: Judecătoria Ungheni,(judecător V.Stratulat)
Dosarul nr.2a-16/2024 (nr. 2-23081416-03-2a-09012025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

7 octombrie 2025 **mun. Bălți**

Completul de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Paladi Gheorghe,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Paladi Gheorghe către Paladi Tatiana privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori prin scutirea de la plata pensiei de întreținere, încasarea sumei cu titlu de pensie de întreținere încasată incorect, a onorariului executorului și cererea reconvențională înaintată de Paladi Tatiana către Paladi Gheorghe privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului,

împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2024,

a constatat:

Pretențiile reclamanților:

La data 07.06.2023, Paladi Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianei Paladi privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, la data de 29.11.2021 a depus cerere de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliul copiilor minori ***** la domiciliul dânsului, ***** la domiciliul fostei soții Paladi Tatiana.

La data de 23.12.2021, Paladi Tatiana a înaintat în instanța de judecată cerere cu privire la încasarea pensiei pentru întreținere a copiilor minori, cu toate că, reclamantul susține că, benevol a participat la întreținerea copiilor cu mijloace bănești, hrană și alte lucruri necesare pentru buna dezvoltare a lor.

A relevat că, Judecătoria Ungheni la data de 21 martie 2022 a dispus admiterea cererii depusă de către Paladi Tatiana cu încasarea de la Paladi Gheorghe a pensiei de întreținere a copiilor minori *****, a.n. ***** și *****, a.n. ***** în mărimea de 1/3 din salariu și alte venituri lunare.

A mai indicat că, la data de 07.04.2023, Judecătoria Ungheni a pronunțat hotărârea pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Paladi Gheorghe către Paladi Tatiana prin care s-a desfăcut căsătoria dintre Paladi Gheorghe și Paladi Tatiana cu stabilirea domiciliului copiilor minori ***** și ***** la domiciliul tatălui Paladi Gheorghe cu încredințarea acestuia creșterii și educației copiilor.

În acest sens, a menționat că, în cadrul ședinței de judecată, fiind audiat în condiții speciale, fiul cel mare - ***** și-a expus dorința de a locui împreună cu tatăl, a doua zi după pronunțarea hotărârii, a trecut cu traiul definitiv la domiciliul său, unde locuiește până în ziua de astăzi, iar fiul cel mic, până la intrarea în vigoare a hotărârii primei instanțe de desfacere a căsătoriei, a rămas să locuiască cu fosta soție.

A susținut că, în circumstanțele descrise, s-a creat situația, când el este nevoit să plătească pensia alimentară conform hotărârii Judecătoriei Ungheni din 21 martie 2022 în mărime de 1/3 din salariu și alte venituri lunare și, totodată, împreună cu fosta soție să întrețină câte un copil.

Tentativa de a soluționa litigiul dat pe cale amiabilă cu fosta soție nu s-a soldat cu rezultat, deoarece ultima refuză categoric să discute la tema dată.

A solicitat reclamantul Paladi Gheorghe scutirea sa de la plata pensiei de întreținere a copiilor minori *****, a.n. ***** și *****, a.n. ***** dispusă prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 21 martie 2022.

La data de 07.12.2023 reclamantul Paladi Gheorghe a depus o cerere suplimentară. În motivarea acesteia a reiterat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată. Suplimentar, a susținut că, din data de 09.04.2023 până în prezent a achitat pensia de întreținere pentru ambii copii, în așa mod din contul dânsului de către executorul judecătoresc a fost încasat în folosul Tatianei Paladi suma de bani în mărime de 102 523,81 lei și onorariul executorului judecătoresc în mărime de 10 252,3 lei, iar în total suma de 112 776,11 lei. Astfel, a solicitat încasarea din contul Tatianei Paladi în folosul lui Paladi Gheorghe suma de bani în mărime de 112 776,11 lei, ce constituie pensia de întreținere pentru ambii copii în mărime de 102523,81 lei și onorariul executorului judecătoresc în cuantum de 10252,3 lei.

La data de 13.02.2024, avocatul Casian Tamara în interesele lui Paladi Tatiana a depus cererea reconvențională, care a fost primită în procedură prin încheierea protocolară din 13.02.2024.

În motivarea cererii reconvenționale, s-a indicat că, hotărârea Judecătoriei Ungheni din 07.04.2023 a fost casată și prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 08.11.2023 s-a stabilit domiciliul minorului ***** cu Paladi Tatiana și întrucât un copil este cu tata, iar celălalt cu mama, ca urmare acesta urmează a fi scutit de achitarea pensiei de întreținere.

A mai menționat că, copilul minor ***** s-a născut cu dizabilitate *****, *****, *****, *****. Minorul necesită îngrijire și însoțire permanentă de către un matur, motiv pentru care, reclamanta nu poate să se angajeze la un lucru cu regim de 8 ore, fiind nevoită, ca până își găsește un loc de muncă, care ar da posibilitate să cumuleze orele de lucru cu timpul necesar pentru însoțirea și îngrijirea copilului, să se înregistreze la bursa muncii ca șomer. Pe lângă acest fapt, cu fiul bolnav trebuie în permanență să se ocupe specialiștii în dezvoltare cognitivă, pentru a-l integra în programul școlar și anume logopedul, psiho-pedagogul și cadru de sprijin. Astfel, Paladi Tatiana este nevoită să achite lunar, în privat, câte 4100 lei pentru specialiști.

La fel, indică faptul că, minorul necesită investigații permanente ale specialiștilor pentru care se deplasează la Chișinău aproximativ o dată în lună, pentru ce, pe lângă cheltuielile de transport, de fiecare dată suportă atât costul consultațiilor specialistului cât și costul medicamentelor, prescrise dc aceștia pentru lecuirea copilului.

În același timp, susține Paladi Tatiana că, din cauza pârâtului, care este vinovat de desfacerea căsătoriei, reclamanta este nevoită să locuiască cu chirie în mun. Ungheni, pentru ce achită lunar 200 euro și suplimentar facturile comunale.

Totodată, mai susține că, tatăl copiilor nu-i permite fostei soții să locuiască în casa din sat. *****, r-nul Ungheni, din care 1/2 cotă-parte aparține cu drept de proprietate comună devălmășie ambilor foști soți, în baza contractului de înstrăinare a imobilului cu condiția întreținerii pe viață a mamei- soacre Paladi Olga și care a fost reparată și modernizată tot din sursele comune cât și din cele împrumutate de la BC „MAIB" SA, pe care îl rambursează și acum.

În asemenea circumstanțe de fapt și de drept, consideră că, Paladi Gheorghe este obligat legal și moral să achite în beneficiul reclamantei Paladi Tatiana pensie de întreținere a copilului minor *****.

Conform notei informative, eliberate de executorul judecătoresc Gheorghe Barnaciuc, pârâtul are un venit lunar de 27 484 lei, ceia ce însemnă că, urmare împărțirii acestui venit la 3 membri ai familiei, adică el și doi copii, fiecărui membru al familiei ar reveni câte 9161 lei. Motiv pentru care, a solicitat să fie încasat de la Paladi Gheorghe în beneficiul lui Paladi Tatiana, pensie de întreținere a fiului minor ***** în mărime de 9100 lei lunar, începând cu data adresării în judecată și până la majoratul copilului.

La data de 04.04.2024 avocatul Casian Tamara în interesele lui Paladi Tatiana a depus o cerere de concretizare a cererii reconvenționale.

În motivarea acesteia a indicat că, prin cererea reconvențională s-a solicitat încasarea de la Paladi Gheorghe în beneficiul lui Paladi Tatiana pensie de întreținere a fiului minor *****, în mărime de 9100 lei lunar, dar, de fapt, s-a avut în vedere modificarea cuantumului pensiei de întreținere, stabilit prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 21.03.2021, motiv pentru care, în temeiul art. 110 Codul familiei solicită să fie modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, stabilit prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 21.03.2021 și să fie încasat de la Paladi Gheorghe, în beneficiul lui Paladi Tatiana pensie de întreținere a fiului minor *****, a.n *****, în mărime de 9100 lei lunar, începând cu data adresării în judecată și până la majoratul copilului.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Paladi Gheorghe împotriva Tatianei Paladi privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea sumei cu titlu de pensie de întreținere pentru ambii copii încasată incorect și a onorariului executorului.

- s-a admis integral cererea reconvențională depusă de către avocatul Tamara Casian în interesele Tatianei Paladi împotriva lui Paladi Gheorghe privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

- s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori încasat prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2-4068/2022 din 21.03.2022.

- s-a încasat din contul lui Paladi Gheorghe, a.n. *****, IDNP *****, dom. r. Ungheni, sat. *****, în beneficiul Tatianei Paladi, a.n. *****, IDNP *****, dom. r. Ungheni, sat. *****, pensia pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. *****, IDNP *****, în mărime de ¼ din salariul şi/sau din alte venituri ale lui Paladi Gheorghe, începând cu 07.06.2023 până la atingerea majoratului de către copil**.**

- s-a încasat din contul lui Paladi Gheorghe, a.n. *****, IDNP *****, dom. r. Ungheni, sat. *****, în beneficiul Tatianei Paladi, a.n. *****, IDNP *****, dom. r. Ungheni, sat. *****, cheltuieli suplimentare în mărime de câte 2000 (două mii) lei lunar pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. *****, IDNP *****.

Titlul executoriu emis în temeiul unei hotărâri modificate s-a restituit instanței emitente spre anulare.

În rest cererea de chemare în judecată depusă de către Paladi Gheorghe s-a respins.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 08 octombrie 2024, Paladi Gheorghe a contestat hotărârea Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2024 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi soluții de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, Paladi Gheorghe a reiterat motivele de fapt și de drept ce au fost invocate în cererea de chemare în judecată și ulterior, în cererea suplimentară.

Adițional, a menționat că, prima instanță a interpretat eronat cadrul legal şi anume prevederile alin.(1) și (2) al art. 75 Codul Familiei, dar nu a ținut cont de alin.(3) al aceluiași articol.

În acest sens, indică faptul că, sursa sa de venit din luna iunie până în luna decembrie 2023 a constituit 280 569 lei, iar sursa de venit a fostei soții Paladi Tatiana, în aceeași perioadă, a constituit 184 254 lei. Astfel, apelantul relevă că, 1/4 din fiecare sursă de venit constituie suma de 70142,25 lei în cazul lui Paladi Gheorghe și 46063,5 lei în cazul lui Paladi Tatiana, deci diferența va constitui 24078 lei, suma din care apelantul este de acord să i se calculeze o sumă bănească fixă cu titlu de pensie de întreținere pentru copilul minor.

Suplimentar, mai menționează că, de la data de 01 ianuarie 2024 până în septembrie 2024 a avut un venit de 207000 lei (salariul și pensia), respectiv, 1/4 din venituri constituie 51750 lei. Iar venitul pârâtei pentru perioada 02 ianuarie 2024 până la 06 septembrie 2024 a constituit 85998,97 lei, de unde reiese că, 1/4 din sumă va constitui 21499,74 lei. Astfel, diferența de venituri va constitui 30251 lei, fapt pentru care apelantul susține că este de acord să plătească o sumă bănească fixă din această sumă.

Mai relevă că, la moment, pârâta s-a stabilit cu traiul în Germania şi din ultimele discuții, feciorul ***** i-a comunicat că, este foarte bine şi că, este antrenată în câmpul muncii. Apelantul folosind sursa de internet, a constatat că, salariul minim în Germania este de 2085 euro brut şi 1524 euro net, care fiind convertit la cursul la zi ar constitui suma de 29413 lei.

Din aceste considerente, a solicitat luarea în calcul a situației date şi scutirea pe viitor de plata de întreținere, deoarece venitul intimatei Paladi Tatiana prevalează venitul apelantului Paladi Gheorghe.

La fel, banii care au fost achitați de către apelant în surplus, solicită ca să fie dispusă încasarea în folosul acestuia.

Poziția părților în ședința instanței de judecată:

În cadrul ședinței în instanța de apel, apelantul Paladi Gheorghe a reiterat motivele de fapt și de drept ce au fost invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

A solicitat admiterea apelului și emiterea unei noi decizii prin care să fie prevăzută o altă modalitate de calcul a pensiei de întreținere, motivând că, suma dispusă de instanța de fond este exagerată.

Avocatul Casian Tamara în interesele lui Paladi Tatiana a reiterat motivele de fapt și de drept ce au fost invocate în cererea reconvențională.

Suplimentar, avocatul Casian Tamara a declarat că, intimata este angajată în câmpul muncii peste hotarele țării, dar are un salariu mic. Totodată a menționat că, intimata nu contribuie la întreținerea copilului care locuiește cu tata.

Intimata Paladi Tatiana fiind citată legal, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, nu a solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (1) Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citat legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amâne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

În circumstanțele expuse, instanța de apel constatând că, procedura de citare legală a fost respectată, a dispus examinarea cauzei în lipsa părții ce nu s-a prezentat.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții prezenți la proces, analizând și studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea de apel declarată de Paladi Gheorghe, a casa hotărârea Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2024, cu emiterea unei noi decizii din considerentele ce succed.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Apelantul Paladi Gheorghe, la data de 08 octombrie 2024, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2024, astfel, Colegiul civil constată apelul ca fiind declarat în termen.

Potrivit art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În temeiul art.386 alin.(1) Cod de procedură civilă, (1) Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual,

completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În temeiul prevederilor art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2), Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Astfel, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost

prezentate.

Instanța de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Conform art.5 Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Din materialul probator, anexat la dosar, instanța de apel constată că, Paladi Gheorghe și Paladi Tatiana au doi copii minori comuni, *****, a.n. ***** și *****, a.n. *****, fapt confirmat prin certificatele de naștere (f.d.5- 6).

Potrivit dispozitivului hotărârii Judecătoriei Ungheni din 07 aprilie 2023 s-a desfăcut căsătoria încheiată între Paladi Gheorghe și Paladi Tatiana, s-a stabilit domiciliu copiilor minori ***** și *****, cu tata Paladi Gheorghe (f.d. 48-49).

Conform Dispozitivului Deciziei Curții de Apel Chișinău, s-a casat parțial hotărârea din 07 aprilie 2023 a Judecătoriei Ungheni. S-a admis parțial acțiunea reconvențională în partea stabilirii domiciliului copilului minor. Astfel s-a stabilit domiciliul copilului minor ***** cu mama Paladi Tatiana (f.d.46-47).

În conformitate cu dispozitivul hotărârii din 21 martie 2022 a Judecătoriei Ungheni, s-a dispus încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori: *****, a.n. ***** și *****, a.n ***** în mărime de 1/3 din salariu și alte venituri lunare ale pârâtului Paladi Gheorghe (f.d.7).

Potrivit certificatului din 06.12.2023 eliberat de către executorul judecătoresc Barnaciuc Gheorghe se confirmă că, în perioadă 01.04.2023 - 12.02.2024, debitorul Paladi Gheorghe a achitat pensia pentru întreținerea copiilor minori, conform documentului executoriu nr. 2-4068/2021 în mărime de 116160,18 lei și onorariul Executorului judecătoresc în mărime de 11615,93 lei (f.d.50).

În conformitate cu adeverința nr.224 din 07.06.2023 eliberată de către primarul satului ***** Paladi Dumitru, se adeverește că ***** a.n. ***** de la începutul lunii aprilie 2023 și până la moment locuiește în satul ***** r. Ungheni, împreună cu tatăl său Paladi Gheorghe, este elev al Liceului Teoretic M. Eminescu m. Ungheni în clasa VIII. Aceste circumstanțe se confirmă și prin Adeverința nr. 454 din 06.12.2023 eliberată de secretarul primăriei ***** (f.d.9, 41).

Conform adeverinței nr. 278 din 05.12.2023 eliberată de către directorul I.P. Liceul Teoretic Mihai Eminescu-Petru Langa, se confirmă că *****, a.n. *****, într-adevăr este elev în clasa VIII B (f.d.40).

Potrivit caracteristicii elevului ***** din clasa a VIII-a „B" din cadrul IPLT „Mihai Eminescu", or. Ungheni: ***** își face studiile la IPLT „Mihai Eminescu", începând cu clasa a VI-a, semestrul II. Elevul are o atitudine pozitivă față de școală, interacționează și colaborează foarte bine cu colegii și profesorii. Este bine educat și foarte responsabil, învață bine, este un copil capabil, cu deprinderi reale de viață. Are dezvoltată disciplina interioară, este ordonat în acțiuni și punctual, orice lucru început îl duce la bun sfârșit. ***** se pregătește de lecții sistematic, este atent la ore, nu întârzie și nu absentează. Se implică în activitățile organizate în instituție și în clasă. Din punct de vedere fizic, este dezvoltat în limitele specifice vârstei. Este un copil politicos și are un comportament adecvat în timpul orelor, cât și în timpul recreațiilor (f.d.42).

În concluzia anchetei sociale și evaluarea inițială din 22.08.2023 se indică că, copilul ***** într-adevăr locuiește la adresa menționată din luna aprilie 2023. Condițiile de trai sunt bune, locuința este dotată cu mobilier, echipament de uz casnic și strictul necesar pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Copilul dispune de obiecte individuale de igienă personală care se păstrează curate în locul igienizat. Copilul este îngrijit și alimentat cu regularitate și corespunzător necesităților sale, adoptă un mod de viață sănătos, este respectat și ascultat de către tatăl său. Bazându-se pe Codul Familiei RM art. 54 „Copilul are dreptul să-și exprime opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele", în cazul dat copilul dorește să locuiască cu tatăl său cu care se simte în siguranță (f.d.43).

Potrivit referinței de serviciu eliberată fostului angajat al Inspectoratului de Poliție Ungheni, Paladi Gheorghe a activat neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor MAI din 01.08.1998 până la 01.09.2023. Ultima funcție deținută a fost funcția de șef al Sectorului de poliție nr.4 (Cornești) al Inspectoratului de Poliție Ungheni. La 01.09.2023 a încetat raportul de serviciu conform art.38, alin.(l), lit. c) (după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie) al Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul ministerului afacerilor interne nr.288/2016. Pe parcursul activității s-a caracterizat și a fost apreciat din punct de vedere pozitiv. S-a bucurat de o stimă și autoritate binemeritată printre colegii de serviciu, subalterni și populația din sectorul deservit (f.d.44).

Conform referinței nr.16 din 26.09.2023 eliberată de către primarul V. Buga, Paladi Gheorghe, originar și locuitor al s. *****, raionul Ungheni din anul 2004 până la 01.09.2023 a activat în calitate de șef de post și șef de sector al sectorului de poliție nr.4 Cornești. Pe perioada anilor de activitate a dat dovadă de o verticalitate în emiterea deciziilor pe diferite cazuri (f.d.45).

Potrivit notei informative nr. 28 din 09.02.2024 eliberată de către executorul judecătoresc Gheorghe Barnaciuc, privind furnizarea informațiilor (veniturile lunare ale debitorului în perioada octombrie 2023 - ianuarie 2024) ce ține de procedura de executare intentată în privința debitorului Paladi Gheorghe Gheorghe, conform Extrasului din baza de date privind veniturile și proprietățile debitorului din registrele de stat, debitorul Paladi Gheorghe Gheorghe, în perioada 01.10.2023- 31.01.2024, a obținut venituri în mărime de 66710,72 lei (f.d.60).

În conformitate cu certificatul nr. 11 din 09.02.2024 eliberat de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă se confirmă că, Paladi Tatiana este înregistrată cu statut de șomer începând cu data de 02.01.2024 până în prezent (f.d.61).

În circumstanțele în care reiese cert că, minorul ***** se află în exclusivitate la întreținerea tatălui său din aprilie 2023, la data data 07.06.2023, Paladi Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianei Paladi privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori (f.d.2-3).

Ulterior, la data de 07.12.2023 reclamantul Paladi Gheorghe a depus o cerere suplimentară prin care a solicitat încasarea din contul Tatianei Paladi în folosul lui Paladi Gheorghe suma de bani în mărime de 112 776,11 lei, ce constituie pensia de întreținere pentru ambii copii în mărime de 102523,81 lei și onorariul executorului judecătoresc suma de 10252,3 lei (f.d.39).

Avocatul Casian Tamara în interesele lui Paladi Tatiana, la data de 13.02.2024, a depus cererea reconvențională, solicitând încasarea de la Paladi Gheorghe, în beneficiul lui Paladi Tatiana, pensie de întreținere a fiului minor ***** în mărime de 9100 lei lunar, începând cu data adresării în judecată și până la majoratul copilului (f.d.57-59), iar la data de 04.04.2024 avocatul Casian Tamara în interesele lui Paladi Tatiana a depus o cerere de concretizare a cererii reconvenționale cu solicitarea modificării cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, stabilit prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 21.03.2021 și să fie încasat de la Paladi Gheorghe, în beneficiul lui Paladi Tatiana pensie de întreținere a fiului minor *****, a.n *****, în mărime de 9100 lei lunar, începând cu data adresării în judecată și până la majoratul copilului (f.d.95).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de către Paladi Gheorghe împotriva Tatianei Paladi privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, încasarea sumei cu titlu de pensie de întreținere pentru ambii copii încasată incorect și a onorariului executorului. S-a admis integral cererea reconvențională depusă de către avocatul Tamara Casian în interesele Tatianei Paladi împotriva lui Paladi Gheorghe privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori încasat prin Hotărârea Judecătoriei

Ungheni nr. 2-4068/2022 din 21.03.2022. S-a încasat din contul lui Paladi Gheorghe în beneficiul Tatianei Paladi pensia pentru întreținerea copilului minor ***** în mărime de ¼ din salariul şi/sau din alte venituri ale lui Paladi Gheorghe, începând cu 07.06.2023 până la atingerea majoratului de către copil**.** S-a încasat din contul lui Paladi Gheorghe în beneficiul Tatianei Paladi, cheltuieli suplimentare în mărime de câte 2000 (două mii) lei lunar pentru întreținerea copilului minor *****. Titlul executoriu emis în temeiul unei hotărâri modificate s-a restituit instanței emitente spre anulare. În rest cererea de chemare în judecată depusă de către Paladi Gheorghe s-a respins (f.d.123-133).

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 08 octombrie 2024, Paladi Gheorghe a contestat hotărârea Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2024 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi soluții de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.118, 144-146).

Potrivit prevederilor art.2 alin.(3) Codul familiei sunt stabilite principiile de bază a legislației familiei prin care relațiile familiare sunt ocrotite de stat și anume prioritate a educației copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori.

Conform art.60 Codul familiei, (1) Părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. (2) Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

În acest context, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui reprezintă o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Dispozițiile art.3 alin.(1) din Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului statuează că, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Instanța de judecată soluționând problema încasării, micșorării/majorării pensiei alimentare, are obligația, în temeiul alin.(2) al articolului sus numit, de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal, și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

În condițiile art.74 din Codul Familiei (1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a

pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

În conformitate cu prevederile art.76 alin.(1) şi (2) din Codul Familiei, (1) În cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părților, de alte circumstanțe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În temeiul art. 79 Codul Familiei, (1) În caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. (2) Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sunt stabilite de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. (3) Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentar.

Potrivit art.110 Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Raportând normele enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul civil reține că, instanța de fond eronat a concluzionat ca acțiunea reconvențională prin care s-a solicitat modificarea pensiei de întreținere a copilului minor ***** înaintată de Paladi Tatiana urmează a fi admisă, or, necesită de luat în considerație că, copilul minor *****

este stabilit cu domiciliul la tata Paladi Gheorghe și respectiv copilul minor ***** este stabilit cu domiciliul la mama Paladi Tatiana.

Deci, reieșind din această circumstanță, instanța de apel denotă că, fiecare părinte se ocupă nemijlocit de întreținerea copilului aflat la domiciliul său.

În acest sens, se va reține că, potrivit pct.18 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, părinţii au obligaţia de a asigura întreţinerea copiilor minori, întreținere materializată nu numai prin asigurarea minimului de existenţă a copilului minor, ci a unui nivel de trai suficient dezvoltării fizice şi psihice a copilului minor.

Astfel, reglementările menţionate statuează că, conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copiilor minori, or, în conformitate cu prevederile art. 58 alin.(1) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Or, îndeplinirea obligaţiei în această modalitate presupune ca fiecare dintre părinţi să pună la dispoziţia copiilor alimente, îmbrăcăminte şi alte produse, conform nevoilor rezonabile, ceea ce necesită o bună cooperare între părinţi, în sensul de a conveni asupra celor necesare copiilor şi a modului în care fiecare dintre ei urmează să le furnizeze.

Distinct de cele constatate, Colegiul civil subliniază că, în cadrul speței date, în care cei doi copii minori sunt stabiliți cu domiciliul între părinți, fiecare părinte își execută obligația legală de întreținere față de copilul aflat în gospodăria proprie, astfel că nu mai există temei pentru stabilirea unei obligații bănești cu titlu de pensie de întreținere.

Or, instanța de apel atrage atenția că, dacă s-ar obliga apelantul/reclamant Paladi Gheorghe la plata unei pensii de întreținere pentru copilul aflat la mamă Paladi Tatiana, în timp ce el suportă integral întreținerea celuilalt copil, ar rezulta o distribuție inechitabilă a sarcinii familiale, o încălcare a echilibrului obligațiilor parentale și mai mult, favorizarea nejustificată a unuia dintre părinți.

În concluzie, atunci când fiecare părinte are în îngrijire un copil minor, nu se justifică stabilirea unei pensii de întreținere în sarcina vreunuia dintre părinți, deoarece obligațiile sunt echilibrate prin contribuția în natură a fiecăruia.

În aceeași ordine de idei, la caz, au fost aplicate eronat prevederile Codului familiei privind caracterul compensator și echitabil al contribuției părinților la întreținerea copiilor, precum și principiul că, părintele care întreține copilul, în fapt, contribuie deja prin muncă, timp și resurse la întreținere. De altfel, pentru copilul aflat în fapt la apelant, acesta nu poate fi obligat la plata pensiei de întreținere, deoarece obligația lui se execută prin creșterea efectivă a copilului, ceea ce presupune hrană, locuință, îmbrăcăminte, supraveghere, educație. În consecință, părintele la care se află copilul nu poate fi obligat

să achite pensie de întreținere pentru același copil, întrucât ar însemna o dublare a obligației deja îndeplinite de fapt.

În temeiul celor constatate supra și a prevederilor art.110 Codul familiei, Colegiul civil reține că, soluția primei instanțe, prin care s-a respins parțial scutirea lui Paladi Gheorghe de la plata pensiei de întreținere pentru copiii minori ***** și ***** este eronată și lipsită de temei, motiv pentru care instanța de apel va dispune scutirea lui Paladi Gheorghe de la achitarea pensiei de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și alte venituri lunare, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Ungheni nr.2-4068/2021 din 21 martie 2022, pentru întreținerea copiilor *****, născut la ***** și *****, născut la *****.

În raport cu, încasarea sumei de 2000 lei cu titlu de cheltuieli suplimentare pentru întreținerea copilului ***** aflat la mama Paladi Tatiana din contul lui Paladi Gheorghe, Colegiul civil notează că, în temeiul prevederilor art. 79 Codul familiei, instanța de fond a reținut corect că, starea de sănătate a copilului reclamă astfel de cheltuieli. Or, potrivit înscrisurilor anexate la dosar, ***** suferă de multiple tulburări psihice (f.d.66, 67, 99), care necesită cheltuieli suplimentare permanente.

Prin urmare, Colegiul civil menționează că, suma de 2000 de lei reprezintă un echilibru corect între interesul copilului și posibilitățile părinților. Or, menținerea sumei de 2000 de lei lunar cu titlu de cheltuieli suplimentare este legală și urmează a fi încasată de la părintele în grija cărui acest copil nu se află, în situația din speță – de la tatăl copilului minor ***** - Paladi Gheorghe

Cu referire la solicitarea reclamantului/apelant Paladi Gheorghe de restituire a sumelor ce au fost încasate din contul lui în beneficiul lui Paladi Tatiana cu titlu de pensie de întreținere pentru copiii minori și a onorariului executorului, Colegiul civil punctează că, pensia de întreținere achitată în mod executat și benevol pentru perioade trecute nu poate fi restituită, fiind destinată acoperirii necesităților zilnice ale minorilor, ceea ce exclude, indubitabil, existența unei îmbogățiri fără just temei.

Mai mult, achitările s-au efectuat în baza unui titlu executoriu valabil și aici, Colegiul civil ține să sublinieze că, în temeiul art.22, alin.(1), lit.p) Cod de executare, onorariile executorului judecătoresc constituie cheltuieli de executare, aferente actelor deja efectuate.

Subsecvent, este lipsită de temei solicitarea apelantului Paladi Gheorghe de restituire a sumelor ce au fost încasate din contul lui în beneficiul lui Paladi Tatiana cu titlu de pensie de întreținere pentru copiii minori și a onorariului executorului, motiv pentru care urmează a fi respinsă.

Urmare a constatărilor reliefate supra în raport cu circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul civil concluzionează că, argumentele expuse

de către apelant în cererea de apel sunt parțial întemeiate, Colegiul civil constatând cert că, instanța de fond a soluționat eronat cauza în raport cu aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind neîntemeiată.

Examinând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul civil notează că, dosarul nu conține nici un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Din considerentele menționate, statuând faptul că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord concluzionează despre necesitatea admiterii apelului declarat de Paladi Gheorghe, casării integrale a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă înaintată de Paladi Gheorghe și acțiunea reconvențională înaintată de Paladi Tatiana să fie admise parțial.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.c) Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții de Apel Nord, -

decide:

Admite apelul declarat de Paladi Gheorghe.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Paladi Gheorghe către Paladi Tatiana privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori prin scutirea de la plata pensiei de întreținere, încasarea sumei cu titlu de pensie de întreținere încasată incorect, a onorariului executorului și cererea reconvențională înaintată de Paladi Tatiana către Paladi Gheorghe privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului, cu adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Admite parțial acțiunea civilă înaintată de Paladi Gheorghe.

Scutește pe Paladi Gheorghe de la achitarea pensiei de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și alte venituri lunare, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Ungheni nr.2-4068/2021 din 21 martie 2022, pentru întreținerea copiilor *****, născut la ***** și *****, născut la *****.

În rest, acțiunea civilă înaintată de Paladi Gheorghe se respinge.

Admite parțial acțiunea reconvențională înaintată de Paladi Tatiana către Paladi Gheorghe privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului.

Încasează de la Paladi Gheorghe în beneficiul Tatianei Paladi cheltuieli suplimentare pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de 2000 (două mii) lei lunar, începând cu data de 13 februarie 2024 până la atingerea majoratului de către copil sau schimbarea situației părților.

În rest, acțiunea reconvențională înaintată de Paladi Tatiana se respinge.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele şedinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**